

BoekStartdag 11 juni 2022

Organiseer een meertalige voorleesbijeenkomst

Op 11 juni is de landelijke BoekStartdag om (groot)ouders en jonge kinderen een extra warm welkom te geven in de Bibliotheek.

Organiseer je een voorleesbijeenkomst in de Bibliotheek? Misschien kan je er een meertalige voorleesactiviteit van maken! In deze handleiding lees je hoe je dit kunt aanpakken.

Waarom een meertalige voorleesbijeenkomst?

Steeds meer kinderen worden in een andere thuistaal opgevoed. In Nederland wonen ruim 2,5 miljoen mensen die naast het Nederlands met een andere taal zijn opgegroeid. En dat aantal zal de komende decennia alleen maar toenemen.

Ouders en grootouders spelen een essentiële rol in de taalontwikkeling van hun kind, maar realiseren zich dat niet altijd. Bibliotheken kunnen hier een belangrijke rol in spelen. Stimuleer ouders om te zorgen voor een rijke en gevarieerde taalomgeving. Dat betekent veel praten, zingen, vertellen en voorlezen in de taal die zij het beste kennen, begrijpen en spreken: de taal van hun hart. Kinderen die de taal of talen van hun ouders van jongs af aan goed meekrijgen, zijn heel goed in staat om later het Nederlands erbij te leren. Bibliotheken kunnen verder een rol spelen in de taalontwikkeling van het meertalige kind door meertalige activiteiten, meertalige prentenboeken en betrouwbare informatie over meertaligheid beschikbaar te stellen.

Meertalig voorlezen

Door meertalig voor te lezen in de Bibliotheek geef je de eigen taal van (groot)ouders en hun kinderen ruimte en waardering. Hiermee boor je als Bibliotheek meteen een breder publiek aan en bied je een intercultureel aanbod. De BoekStartdag is een mooi moment voor een meertalige activiteit. Zo kan je ook meertalige kinderen en hun (groot)ouders betrekken bij deze landelijke dag.

In deze handleiding wordt gewerkt met het peuterboek *Vos gaat een stukje rijden* van Susanne Strasser, uit de Prentenboektop 10 2022. Er zijn vertalingen in het Arabisch, Pools en Turks (pdf's). Deze zijn te vinden in de BiebtotBiebgroep [NVD 2022 peuters Vos gaat een stukje rijden](#). Daar vind je ook andere suggesties rond dit boek, zoals liedjes, een filmpje met gebaren en spelideeën.

Stappenplan organisatie meertalige voorleesbijeenkomst *Vos gaat een stukje rijden*

Stap 1 - Kies een taal

Neem het Nederlands als voertaal van de meertalige voorleesbijeenkomst.

Welke taal kies je daarnaast? Ga na wat de veel voorkomende talen en nationaliteiten zijn op de kinderopvang en in de buurt en pols bij de (groot)ouders naar de gesproken thuistalen. Van *Vos gaat een stukje rijden* is er een vertaalde tekst in het Turks, Arabisch en Pools.

Voor het voorlezen in het Nederlands gebruik je het originele prentenboek van *Vos gaat een stukje rijden* om de platen te laten zien. Of neem daarvoor de vertelplaten. Voor het voorlezen in het Turks, Arabisch of Pools gebruik je de pdf's met vertalingen.

Let op: de pdf's met vertalingen zijn niet geschikt om op zichzelf te gebruiken voor het voorlezen. Om kinderen de prenten uit het boek te tonen heb je altijd het oorspronkelijke boek in het Nederlands erbij nodig, of de vertelplaten.

Stap 2 - Nodig voorlezers uit

Zoek ouders, grootouders of een lokale bekendheid, die in het Nederlands en/of het Turks, Arabisch of Pools zou willen voorlezen. Hoe doe je dit?

- Neem contact op met buurthuizen of Taalhuizen;
- Neem contact op met de VoorleesExpress in jouw regio;
- Lanceer een oproep via de kinderopvang, of spreek mensen aan van wie je weet dat ze een andere taal spreken;
- Hang een oproep op in de Bibliotheek. Mensen voelen zich aangesproken als ze een zinnetje Turks, Arabisch of Pools op een uitnodiging zien staan.

Maak op voorhand kennis met de voorlezer(s) en leg hun uit wat de bedoeling is. Geef het voor te lezen boek en de vertaalde pdf mee naar huis om vooraf te oefenen.

Stap 3 - Communicatie

Nodig ouders, grootouders en kinderen uit voor de voorleesbijeenkomst! Stem af met de afdeling of medewerker communicatie: wat communiceer je en in welke taal.

Hang posters op in de Bibliotheek, en breng de voorleesbijeenkomst onder de aandacht via:

- consultatiebureaus;
- kinderopvang en voorscholen en Integrale Kind Centra;
- internationale instellingen; anderstalige vrouwengroepen & verenigingen;
- website/sociale media/nieuwsbrief;
- lokale media en buurtkrantjes.

Onderschat het belang van je eigen netwerk en persoonlijk contact niet!

Stap 4 - Voorbereiding

Bedenk hoe je de voorleesbijeenkomst verder wil aankleden, naast het voorlezen.

- Hoe ga je het voorlezen introduceren, en wie gaat dat doen?

Je kunt bijvoorbeeld beginnen met het liedje 'De Voorleestrom', dat te beluisteren is op Spotify en BoekStart.nl in o.a. het Nederlands, Pools, Arabisch en Turks. Op boekstart.nl/voorleestrom vind je ook de bladmuziek en de tekst van alle vertalingen.

- Waar gaan de voorlezers en het publiek zitten?

Verwacht je een grote groep kinderen, dan kan je in plaats van het boek de speciale vertelplaten van het boek gebruiken.

- Wat gebeurt er na het voorlezen? Bied je de kinderen nog een activiteit aan?

Leuk om een thematafel te maken met kinderboeken en volwassenenboeken in andere talen, volwassenenboeken met (vertaald) werk van anderstalige auteurs, kinderboeken over andere landen, cd's met muziek uit die streken, films, woordenboeken, taalcurssussen, (BoekStart)folders over voorlezen in andere talen e.d.

- Is er iets te eten en drinken voor de (groot)ouders en kinderen?

Je kunt (groot)ouders betrekken bij de activiteit door bijvoorbeeld te vragen of ze een typische specialiteit uit hun land kunnen meenemen en uitdelen.

Stap 5 - Het voorleesmoment

Het is zo ver, de BoekStartdag is aangebroken!

- Zet alles klaar: een of meerdere voorleesstoelen, kussentjes of stoelen voor de (groot)ouders en kinderen. Zorg dat *Vos gaat een stukje rijden* klaarligt, met vertalingen en eventueel de vertelplaten. Zet een laptop met geluidsversterking klaar voor 'De Voorleestrom'. Zet koffie/thee/limonade en wat lekkers klaar.
- Stel de voorlezers voor aan de kinderen en leg aan de kinderen uit wat er gaat gebeuren. Zorg dat er een goede interactie is tussen de voorlezers en het publiek.
- Start de voorleesbijeenkomst met 'De Voorleestrom' in verschillende talen en moedig (groot)ouders en kinderen aan om mee te zingen (deel hiervoor de tekst uit).
- Heet alle aanwezigen welkom (in verschillende talen) en geef een introductie.
- Lees afwisselend in het Nederlands en in de andere gekozen taal voor. Beide voorlezers wisselen elkaar pagina per pagina af. Je kunt het beste beginnen in de vreemde taal, zodat de kinderen aandachtig naar de taal kunnen luisteren zonder dat ze meteen alles moeten begrijpen.
- Stel tijdens en na het voorlezen vragen over het verhaal waarmee je kinderen aan het nadenken zet, zoals:

Hoe komt het dat Vos niets merkt?

Waar komt dat rupsje vandaan denk je?

Wat gebeurt er als het meisje ook op de staart gaat zitten? Hoe komt dat?

Hoe kan het meisje toch mee met Vos en alle dieren?

Wat zal er nu verder gebeuren?

- Speel na afloop van het voorlezen een spelletje met de kinderen, door bijvoorbeeld voor ieder kind een krukje neer te zetten, achter elkaar. Wijs in het boek op het rode autootje van Vos. Eerst gaat één kind op de voorste stoel zitten. Die moet goed sturen en stappen op de maat van het liedje: Klein rood autootje waar breng je ons naartoe?. Verander gerust de tekst zodat die aansluit bij jullie situatie of bij het boek, bijvoorbeeld: 'Met de beentjes tip-tap-tap!'. Een volgend kind sluit aan en jullie zingen opnieuw.

- Laat de kinderen een verwerkingsactiviteit doen, zoals een kleurplaat inkleuren (ook te vinden in de Biebtobiebgroep, of vossenstaarten maken van grote vellen papier en die mooi verven of versieren. Met een touwtje kan de 'staart' om het middel worden gebonden.
- Rond af door iedereen te bedanken voor de aanwezigheid. Vraag de kinderen en de ouders wat ze er van vonden. Breng de thematafel onder de aandacht.

Het aanbieden van een online voorleesactiviteit

Je kunt bijvoorbeeld een online voorleessessie organiseren op de BoekStartdag, waarin je *Vos gaat een stukje rijden* in het Nederlands en het Pools, Arabisch of Turks laat voorlezen.

Of je maakt vooraf een filmpje waarin enkele ouders iets vertellen over voorlezen in hun moedertaal (Turks, Arabisch, Pools) en waarin ze een paar zinnen voorlezen uit *Vos gaat een stukje rijden* in hun moedertaal.

Informeer voor je aan de slag gaat met een online voorleesactiviteit wel even goed bij de uitgever, Hoogland & Van Klaveren, om te checken wat wel en niet toegestaan is digitaal.

Prentenboeken in alle talen

Prentenboekeninalletalen.nl is een initiatief van Stichting VoorleesExpress, die ouders met hun kinderen wil laten genieten van mooie Nederlandse klassieke prentenboeken. Ook als de ouders een andere moedertaal hebben dan het Nederlands of thuis een dialect spreken.

Kijk voor meer informatie over meertaligheid op boekstartpro.nl.

Deze handleiding is samengesteld door BoekStart op basis van de Handleiding meertalig Voorleesontbijt (Leescoalitie i.s.m. Probiblio en Meertalig.nl). Bezoek de pagina [Meertaligheid in de Bibliotheek](#) voor meer informatie, praktische tips en flyers, samengesteld door Probiblio.